



Ημερομηνία, **09-07-2024**

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συμμετέχει στην Ψηφιοποίηση των Ελληνικών Συλλογών Φυσικής Ιστορίας

Στην **ψηφιοποίηση**, μεγάλου μέρους, των **Ελληνικών Συλλογών Φυσικής Ιστορίας** που διαθέτουν πανεπιστήμια και άλλοι επιστημονικοί φορείς της χώρας και στη διαμόρφωση μίας βάσης δεδομένων με διεθνή πρότυπα **προχωρά** η χώρα μας, με τη συνεργασία οκτώ διαφορετικών φορέων από όλη την Ελλάδα που διαθέτουν Συλλογές Φυσικής Ιστορίας και με συντονιστή το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Πρόκειται για το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης του Πανεπιστημίου Κρήτης, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Το έργο, συνολικού προϋπολογισμού ~5,7 εκατομμυρίων ευρώ που χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέσω του Ελλάδα 2.0 του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (NextGeneration EU), αποτελεί ένα έργο με ιδιαίτερη σημασία, καθώς οι ελληνικές **Συλλογές**

Φυσικής Ιστορίας, εκτός από μέρος της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας μας, αποτελούν ανεκτίμητη εθνική υποδομή για τη μελέτη και εκτίμηση της βιοποικιλότητας και βάση διαχρονικής παρακολούθησης των επιπτώσεων των περιβαλλοντικών αλλαγών, ενώ παράλληλα συνιστούν και το βασικό εφόδιο για να ανταποκριθεί η χώρα στις υποχρεώσεις της, που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες, όπως η Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα (Convention for Biological Diversity, CBD), η Σύμβαση για τον Έλεγχο του Εμπορίου Άγριας Ζωής (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna & Flora - CITES) και το Πρωτόκολλο της Ναγκόγια (The Nagoya Protocol on Access and Benefit-sharing).

Το έργο αποτέλεσε και αποτελεί βασική επιδίωξη του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), που λειτουργεί με γνώμονα την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ελλάδα. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ, αναγνωρίζοντας την διαφορετική οργανωτική δομή των ελληνικών συλλογών φυσικής ιστορίας και την ανάγκη διασύνδεσης τους στα πρότυπα της ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής Distributed System of Scientific Collections (DiSSCo), συνέβαλε καθοριστικά στην ενσωμάτωση του έργου στη Δράση «Η προστασία της βιοποικιλότητας ως κινητήριο μοχλός βιώσιμης ανάπτυξης» του Πυλώνα «Πράσινη Μετάβαση» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καταδεικνύοντας από την πρώτη στιγμή τη σημασία του έργου για το μέλλον του τόπου μας.

Με την ολοκλήρωση του έργου, οι ψηφιοποιημένες συλλογές φυσικής ιστορίας των παραπάνω φορέων θα καταστούν διαθέσιμες σε διάφορες κατηγορίες χρηστών και θα αποτελέσουν τη βάση για την παροχή των γνώσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση κρίσιμων θεμάτων που αντιμετωπίζει το περιβάλλον και η κοινωνία μας. Τέτοια θέματα αποτελούν: α) η τεκμηρίωση της βιολογικής και γεωλογικής ποικιλότητας σε μια άνευ προηγουμένου εποχή περιβαλλοντικής κρίσης, β) η κατανόηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και άλλων περιβαλλοντικών απειλών, γ) ο προσδιορισμός της επίδρασης των εισβλητικών ειδών στα οικοσυστήματα, δ) η παρακολούθηση των αλλαγών στους περιβαλλοντικούς

πόρους, συμβάλλοντας στη προσαρμογή της χώρας στην νέα εποχή και τις νέες τεχνολογικές προκλήσεις.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συμμετέχει στο έργο με την ψηφιοποίηση της *Μελισσοθήκης του Αιγαίου*, μιας εντομολογικής συλλογής του Εργαστηρίου Βιογεωγραφίας & Οικολογίας, εγκατεστημένης στο κτήριο Γεωγραφίας, στη Μυτιλήνη. Η *Μελισσοθήκη*, που περιλαμβάνει περίπου 200.000 έντομα επικονιαστές (κυρίως άγριες μέλισσες, αλλά και σφήκες, μύγες, σκαθάρια, και πεταλούδες) που έχουν συλλεγεί συστηματικά, κυρίως στην περιοχή του νησιωτικού Αιγαίου, τα τελευταία 20 χρόνια, είναι πολύτιμη, για τρεις λόγους: πρώτον, διότι αποτελεί κιβωτό της μοναδικής και πλούσιας βιοποικιλότητας επικονιαστών της Ελλάδος, κυρίως μελισσοποικιλότητας, που τεκμηριωμένα είναι η μεγαλύτερη σε επίπεδο Ευρώπης· δεύτερον, διότι είναι μοναδική και πλέον συστηματική στην Ανατολική Μεσόγειο· και τρίτον, διότι αποτελεί τη μόνη πηγή αναφοράς για τη μελλοντική παρακολούθηση επικονιαστών της περιοχής μας, που σχεδιάζεται να εφαρμοστεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2026. Με την ψηφιοποίησή της, η *Μελισσοθήκη του Αιγαίου* εισάγεται σε μια νέα εποχή, συνεισφέροντας στην παγκόσμια γνώση, ως εταίρος των μεγάλων ιστορικών συλλογών της Ευρώπης, του κόσμου.





